

Số: /KH-UBND

Lai Châu, ngày tháng 5 năm 2021

KẾ HOẠCH

Phòng, chống bệnh lao tỉnh Lai Châu giai đoạn 2021-2025 nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030

Thực hiện Quyết định số 374/QĐ-TTg ngày 13/3/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chiến lược quốc gia phòng, chống lao đến năm 2020 và tầm nhìn 2030; Công văn số 387/BVPTU-DAPCL ngày 24/02/2021 của Bệnh viện Phổi Trung ương về việc xây dựng Kế hoạch Chiến lược phòng chống lao của tỉnh giai đoạn 2021-2025; Ủy ban nhân dân tỉnh Lai Châu ban hành Kế hoạch Phòng, chống bệnh lao tỉnh Lai Châu giai đoạn 2021-2025 nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu đến năm 2025

- Giảm số người mắc bệnh lao các thể trong cộng đồng còn dưới 25 người/100.000 người dân.
- Giảm tỷ lệ tử vong do bệnh lao còn dưới 2% trong tổng số bệnh nhân lao mới phát hiện.
- Giảm số người mắc bệnh lao đa kháng thuốc còn dưới 2% trong tổng số người bệnh lao mới phát hiện.

2. Mục tiêu đến năm 2030

- Giảm số người mắc bệnh lao các thể trong cộng đồng xuống dưới 20/100.000 người dân.
- Giảm tỷ lệ tử vong do bệnh lao còn dưới 1,5% trong tổng số bệnh nhân lao mới phát hiện.
- Giảm số người mắc bệnh lao đa kháng thuốc còn dưới 1,5% trong tổng số người bệnh lao mới phát hiện.

3. Chỉ tiêu hoạt động giai đoạn 2021 - 2025 (Có phụ biểu kèm theo.)

II. NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG

1. Tăng cường nguồn lực và huy động xã hội cho hoạt động phòng, chống lao

1.1. Tăng cường cam kết với công tác phòng, chống lao

Tổ chức hội thảo vận động chính sách, huy động nguồn lực và cam kết hỗ trợ nguồn lực cho hoạt động chống lao giai đoạn 2021-2025 nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030 và triển khai Chiến lược Phòng, chống lao với sự cam kết tham gia

của các sở, ngành, địa phương, các đơn vị chống lao, các tổ chức chính trị, xã hội và cơ quan truyền thông... Thời gian thực hiện năm 2021.

1.2. Huy động sự tham gia của các tổ chức xã hội và cộng đồng trong công tác phòng, chống lao

- Tổ chức hội thảo huy động sự tham gia của các tổ chức đoàn thể xã hội: Mặt trận Tổ quốc, Hội Nông dân, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội Chữ thập đỏ và cơ quan truyền thông. Thời gian năm 2021. Để tăng cường công tác chỉ đạo tuyên truyền, giáo dục, phối hợp tổ chức xã hội triển khai Chiến lược Phòng, chống lao đến năm 2025 nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030. Thông qua sinh hoạt hội, hình thành đội ngũ tình nguyện viên tham gia giám sát điều trị bệnh nhân lao tại cộng đồng, hỗ trợ bệnh nhân lao nghèo.

- Tổ chức truyền thông tháng hành động Phòng, chống lao nhân Ngày chống lao Thế giới 24/3 hàng năm bằng nhiều hình thức truyền thông trên Đài Phát thanh Truyền hình tỉnh, Báo Lai Châu, Đài Phát thanh xã, bản, diễu hành, làm pa nô, áp phích, tờ rơi, treo băng rôn tại 8 huyện, thành phố...

1.3. Phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong công tác phòng chống lao

**** Đào tạo***

- Tuyên tỉnh: Đào tạo tập huấn cho thư ký chương trình tuyến huyện, thành phố về hoạt động Chương trình chống lao và hướng dẫn chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao.

- Tuyên huyện: Tổ chức các lớp đào tạo, đào tạo lại về hoạt động Chương trình chống lao và hướng dẫn chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao.

- Tuyên xã, y tế thôn bản: Tập huấn về công tác phát hiện, quản lý điều trị dự phòng bệnh lao và kỹ năng tư vấn truyền thông về bệnh lao.

**** Cơ sở vật chất và trang thiết bị***

- Đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị cho cơ sở y tế để phục vụ công tác khám phát hiện bệnh nhân lao và bệnh phổi trên địa bàn tỉnh.

2. Nâng cao chất lượng dịch vụ chống lao toàn diện, ứng dụng các kỹ thuật mới trong phát hiện chẩn đoán bệnh lao

- Tăng cường công tác khám phát hiện chủ động bằng chụp Xquang phổi và xét nghiệm đờm trực tiếp cho các đối tượng nghi lao hoặc người nhà sống chung với bệnh nhân lao phổi có bằng chứng vi khuẩn học tại 8 huyện, thành phố.

- Tăng cường truyền thông và gửi đối tượng nghi lao từ tuyến xã đi xét nghiệm đờm trực tiếp.

- Tăng cường năng lực chẩn đoán bệnh nhân đồng nhiễm lao/HIV: Bệnh nhân lao được thử test HIV hằng năm đạt 95%, thường xuyên sàng lọc lao cho người có HIV khi đến khám tại cơ sở chăm sóc điều trị bệnh nhân HIV.

- Tăng cường phối hợp giữa các cơ sở y tế trong quản lý bệnh lao. Hỗ trợ kỹ thuật, kiểm tra giám sát, giao ban hàng quý với các cơ sở y tế để tăng số lượng bệnh nhân lao từ cơ sở y tế tư nhân sang cơ sở chống lao từ 5 đến 10% vào năm 2025.

- Thường xuyên tập huấn cho nhân viên phòng xét nghiệm về xét nghiệm đờm trực tiếp, nuôi cấy, an toàn phòng xét nghiệm cho các nhân viên các phòng xét nghiệm.

3. Duy trì và đào tạo nâng cao chất lượng các dịch vụ phát hiện, chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao tại các cơ sở y tế công lập và tư nhân, ứng dụng tối ưu các thuốc và phác đồ điều trị mới và hiện hành

3.1. Nâng cao kiến thức về hoạt động Chương trình lao

- Tập huấn hướng dẫn chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao cho cán bộ y tế tuyến tỉnh, tuyến huyện trong Chương trình chống lao và cán bộ ngoài Chương trình lao.

- Tập huấn, đào tạo lại về công tác phát hiện, quản lý giám sát điều trị, dự phòng bệnh lao, kỹ năng giám sát bệnh nhân lao tại nhà và tư vấn truyền thông về bệnh lao cho cán bộ y tế tuyến xã và y tế thôn bản nhằm nâng cao chất lượng quản lý điều trị và năng lực phát hiện đối tượng nghi lao để chuyển đến các cơ sở chống lao chẩn đoán sớm bệnh lao.

3.2. Phối hợp y tế công - tư

- Tổ chức các hội thảo giới thiệu về các mô hình phối hợp y tế công - tư.
- Cung cấp tài liệu hướng dẫn, truyền thông, sổ sách báo cáo cho cơ sở y tế tư nhân báo cáo.
- Ghi chép báo cáo, phản hồi thông tin cần được duy trì giữa Chương trình chống lao tỉnh với các cơ sở y tế công - tư. Tăng cường giám sát hoạt động hàng quý.

3.3. Phối hợp phòng, chống Lao/HIV

- Xây dựng kế hoạch hoạt động phối hợp Lao/HIV cụ thể từng năm: Tư vấn xét nghiệm HIV cho bệnh nhân lao được phát hiện tỷ lệ trên 95% và sàng lọc lao định kỳ cho người có HIV hằng tháng khi bệnh nhân đến lấy thuốc ARV.
- Tăng cường phát hiện bệnh lao và điều trị dự phòng lao cho người nhiễm HIV tỷ lệ đạt > 95%.
- Thực hiện việc điều trị ARV cho bệnh nhân Lao/HIV theo đúng các quy định của Bộ Y tế tỷ lệ > 95%.

3.4. Quản lý bệnh lao ở trẻ em

- Tập huấn cho cán bộ chống lao các tuyến về quản lý lao trẻ em theo tài liệu hướng dẫn của Chương trình chống lao quốc gia, đào tạo về quản lý lao trẻ em cho cán bộ mới chuyển sang công tác chống lao.
- Thực hiện đăng ký quản lý và sàng lọc lao cho trẻ tiếp xúc tại tuyến xã, duy trì hoạt động đăng ký trẻ tiếp xúc khi phát hiện ra bệnh nhân lao phổi tại các xã.

- Tiếp tục triển khai dự phòng lao bằng thuốc INH cho trẻ em dưới 5 tuổi sống trong cùng nhà với người bệnh lao phổi.

- Phát hiện thường xuyên và tổ chức phát hiện chủ động lao cho trẻ em bằng chụp X-quang phổi cho trẻ sống trong gia đình người mắc bệnh lao phổi, đặc biệt là nhóm trẻ dưới 5 tuổi và những trẻ có tiền sử hay viêm nhiễm đường hô hấp.

- Truyền thông giáo dục sức khỏe về phòng chống lao trẻ em cho người bệnh lao, cán bộ y tế và người dân.

- Giám sát, lượng giá hỗ trợ lồng ghép giám sát Chương trình lao của tỉnh.

3.5. Quản lý, cung ứng thuốc chống lao

- Đảm bảo cung ứng đủ thuốc chống lao cho bệnh nhân.

- Ổn định phác đồ điều trị bệnh nhân lao mới, không thay đổi phác đồ trong thời gian quá ngắn, điều trị đúng phác đồ.

4. Triển khai giám sát các hoạt động phòng, chống lao trên toàn tỉnh hợp đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ kế hoạch giai đoạn 2021- 2025 và giao ban, tập huấn, sơ kết, tổng kết, lĩnh thuốc Chương trình chống lao tại Trung ương

- Kiểm tra, giám sát hoạt động chống lao tuyến huyện 2 - 3 lần/năm nhằm đánh giá các lĩnh vực hoạt động chống lao của địa phương và hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho tổ chống lao tuyến huyện.

- Hằng quý, tuyến huyện giao ban công tác phòng, chống lao hoặc lồng ghép theo điều kiện thực tiễn của địa phương.

- Tập huấn, đào tạo lại về thông kê báo cáo, phần mềm Vitimes.

- Hợp đánh giá giữa kỳ (năm 2023) về những chỉ tiêu đã thực hiện, cần điều chỉnh kế hoạch hoặc tăng cường những giải pháp để hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch giai đoạn 2021- 2025 và chấm dứt bệnh lao vào năm 2030.

- Hợp đánh giá cuối kỳ (năm 2025) đánh giá toàn bộ kế hoạch 5 năm 2021- 2025, rút ra bài học kinh nghiệm, xây dựng kế hoạch hoạt động giai đoạn tiếp theo.

- Lượng giá, giám sát hoạt động của chương trình tại cơ sở 2 - 3 lần/năm.

- Tuyên tỉnh sơ kết, tổng kết, giao ban, tập huấn, lĩnh thuốc Chương trình chống lao tại Trung ương.

- Tại Trung tâm y tế huyện, thành phố tổ chức giao ban định kỳ với tuyến xã nhằm nắm tình hình hoạt động chống lao tại xã, phát hiện, điều trị, cung ứng thuốc, triển khai các hoạt động tháng tiếp theo.

- Tổ chức giao ban xã - bản hằng tháng tăng cường sự tham gia của y tế thôn bản vào công tác chống lao phát hiện sớm đối tượng nghi lao, chuyển đối tượng lên tuyến trên để được chẩn đoán, giám sát việc sử dụng thuốc lao của bệnh nhân trong quá trình quản lý điều trị .

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Hoạt động truyền thông

- Đẩy mạnh phổ biến, tuyên truyền pháp luật, chính sách về phòng, chống bệnh lao. Tuyên truyền kiến thức cơ bản về bệnh lao, công tác phòng, chống lao trên các phương tiện truyền thông, khuyến khích người dân chủ động tiếp cận các dịch vụ phòng, chống bệnh lao, nhất là người dân vùng sâu, vùng xa, người di biến động để nhân dân hiểu, không mặc cảm kỳ thị đối với bệnh lao và chủ động tiếp cận sử dụng dịch vụ khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao do ngành y tế cung cấp.

- Các cơ quan, tổ chức, cộng đồng, người bệnh, người nhà người bệnh tích cực tham gia tuyên truyền giáo dục sức khỏe về phòng, chống bệnh lao.

2. Giải pháp về nguồn nhân lực cho công tác phòng chống lao

- Ưu tiên tuyển dụng, đào tạo, đãi ngộ cán bộ chuyên ngành lao, đảm bảo nhân lực, ổn định hoạt động chống lao tại tuyến tỉnh, tuyến huyện, xã.

- Lồng ghép hoạt động phòng, chống bệnh lao với hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, các bệnh phổi mạn tính và các hoạt động y tế dự phòng khác.

- Từng bước đảm bảo cơ sở vật chất cho phòng khám lao, phòng xét nghiệm cho tuyến huyện, có đủ trang thiết bị khám bệnh, trang thiết bị văn phòng. Đầu tư trang thiết bị cho tuyến tỉnh để chẩn đoán sớm bệnh lao và lao đa kháng thuốc.

3. Giải pháp chuyên môn kỹ thuật và dịch vụ phòng, chống bệnh lao

- Tăng cường phát hiện lao sớm và điều trị hiệu quả bệnh lao.

+ Các cơ sở y tế có trách nhiệm cung cấp dịch vụ khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị, dự phòng và quản lý bệnh lao theo hướng dẫn của Bộ Y tế. Bệnh viện Phổi chủ trì, phối hợp với các bệnh viện và y tế tư nhân hướng dẫn, giám sát việc cung cấp dịch vụ khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao cho người dân.

+ Tạo điều kiện thuận lợi để người dân tiếp cận và sử dụng dịch vụ khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị, dự phòng bệnh lao.

- Đẩy mạnh việc áp dụng các kỹ thuật mới vào khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh lao.

+ Xây dựng kế hoạch để khám phát hiện chủ động tiếp cận các kỹ thuật đã được Tổ chức Y tế thế giới khuyến cáo sử dụng nhằm phổ cập dịch vụ khám phát hiện, điều trị và dự phòng bệnh lao toàn diện cũng như sử dụng tối ưu các kỹ thuật truyền thống để khám, chữa và phòng bệnh lao đạt hiệu quả trong điều kiện của tỉnh.

+ Thường xuyên rà soát, đánh giá các mô hình, các hoạt động đã được triển khai thí điểm, nếu có hiệu quả cao, chủ động triển khai nhân rộng nhằm tăng khả năng cung ứng dịch vụ cũng như tạo điều kiện để người dân tiếp cận với các dịch vụ khám, chữa bệnh lao chất lượng cao hơn.

4. Giải pháp về duy trì và tăng cường theo dõi, giám sát các hoạt động phòng, chống lao

- Đẩy mạnh hoạt động và hoàn thiện việc theo dõi, báo cáo đề lượng giá, đánh giá và kiểm soát chất lượng dịch vụ Phòng, chống bệnh lao ở tất cả các cơ sở y tế bằng công nghệ thông tin.

- Đào tạo nâng cao năng lực, kỹ năng kiểm tra giám sát cho cán bộ chống lao tuyến huyện, xã.

- Tăng cường giám sát điều trị bệnh nhân lao tại cộng đồng, huy động sự tham gia hỗ trợ điều trị của y tế cơ sở và người nhà người bệnh đảm bảo tỷ lệ khỏi bệnh cao.

5. Giải pháp về nguồn lực tài chính cho công tác phòng, chống lao

- Đảm bảo nguồn tài chính cho hoạt động chống lao các tuyến: Tranh thủ nguồn kinh phí từ Chương trình chống lao Quốc gia, tăng cường nguồn kinh phí từ ngân sách của địa phương, huy động nguồn kinh phí hỗ trợ.

- Nguồn kinh phí phòng, chống lao được cấp từ ngân sách nhà nước theo quy định của pháp luật ngân sách nhà nước, nguồn Quỹ bảo hiểm y tế, các nguồn tài trợ của các tổ chức, cá nhân và các nguồn vốn hợp pháp khác.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành liên quan và UBND các huyện, thành phố tổ chức thực hiện kế hoạch.

- Phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Tài chính tham mưu, đề xuất các giải pháp huy động nguồn lực thực hiện kế hoạch.

- Chủ trì, phối hợp với Bảo hiểm xã hội tỉnh đảm bảo chế độ, chính sách về bảo hiểm y tế cho người có thể bảo hiểm y tế khám, chữa bệnh lao.

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch và định kỳ hằng năm báo cáo UBND tỉnh và Bộ Y tế kết quả thực hiện.

- Tham mưu cho Ban Chỉ đạo phòng, chống lao tỉnh nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030, chỉ đạo triển khai thực hiện mô hình quản lý điều trị lao tại cộng đồng.

2. Sở Kế hoạch và Đầu tư

Phối hợp với Sở Y tế, Sở Tài chính nghiên cứu, đề xuất các giải pháp, nguồn lực đầu tư cho công tác phòng, chống lao.

3. Sở Tài chính

Tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí cho hoạt động phòng, chống lao theo quy định của pháp luật ngân sách nhà nước. Hướng dẫn, kiểm tra việc sử dụng kinh phí trong hoạt động phòng, chống lao giai đoạn 2021- 2025 nhằm chấm dứt bệnh lao vào năm 2030.

4. Sở Thông tin và Truyền thông

Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế chỉ đạo các cơ quan báo chí, hệ thống thông tin cơ sở tuyên truyền chính sách, giáo dục sức khỏe về công tác phòng, chống bệnh lao.

5. Sở Lao động, Thương binh và Xã hội

- Phối hợp với Sở Y tế và các sở, ngành liên quan nghiên cứu, hướng dẫn phòng, chống lao cho người lao động tại nơi làm việc, nhất là đối tượng lao động nữ và nhóm lao động di biến động dễ bị tổn thương và mắc lao.

- Phối hợp với cơ quan liên quan kiểm tra, giám sát việc thực hiện các chế độ chính sách bảo đảm sức khỏe an toàn trong lao động, nhất là người lao động mắc bệnh lao trong các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp.

6. Sở Giáo dục và Đào tạo

Tổ chức, duy trì các hoạt động truyền thông, giáo dục về phòng, chống bệnh lao cho học sinh, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục các cấp với các hình thức, nội dung phong phú, có sức thuyết phục cao.

7. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Xây dựng kế hoạch tuyên truyền phòng, chống lao trong các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch; tuyên truyền phòng, chống lao trong các tác phẩm và biểu diễn nghệ thuật để người dân dễ hiểu, dễ thực hiện và chủ động phòng, chống bệnh lao.

8. Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Bộ Chỉ huy Bộ đội biên phòng tỉnh

Phối hợp với ngành y tế mở rộng các hoạt động quân dân y kết hợp nhằm tuyên truyền, phổ biến kiến thức phòng, chống lao, triển khai khám, phát hiện và điều trị cho người dân tại khu vực biên giới, vùng khó khăn.

9. UBND các huyện, thành phố

- Chỉ đạo các cơ quan liên quan triển khai thực hiện các nội dung của kế hoạch. Bố trí ngân sách, nhân lực đảm bảo công tác phòng, chống bệnh lao tại địa phương.

- Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị ở địa phương phối hợp chặt chẽ với ngành Y tế thường xuyên giám sát, kiểm tra việc triển khai thực hiện hoạt động Phòng, chống bệnh lao.

10. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh và tổ chức thành viên

- Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, phối hợp thực hiện các biện pháp phòng, chống lao trong cộng đồng.

- Giám sát việc triển khai thực hiện các quy định của pháp luật về phòng, chống bệnh lao và các bệnh truyền nhiễm, phát hiện và kiến nghị với cơ quan có thẩm quyền xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống bệnh lao.

- Phối kết hợp với cơ quan, đơn vị y tế triển khai các hoạt động phòng, chống lao tại địa phương.

Căn cứ nội dung Kế hoạch, Ủy ban nhân dân tỉnh yêu cầu các sở, ban, ngành liên quan; Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố triển khai thực hiện; hằng năm định kỳ báo cáo trước 25/12 gửi về Sở Y tế để tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh và Bộ Y tế./.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế (b/c);
- TT: Tỉnh ủy, HĐND tỉnh (b/c);
- Bệnh viện Phổi Trung ương;
- UBND tỉnh: U;
- Các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh;
- UBND các huyện, thành phố;
- Lưu: VT, VX1.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Tổng Thanh Hải